

Caroline Hendersons grundlovstale

Taler

Caroline Henderson
Sanger

Dato

21. april 2020

Sted

–

Omstændigheder

Talen er en del af den daværende regerings og Folketingets markering af 100-året for 1915-grundloven. Her blev 100 kendte danskere bedt om at holde en tale på Facebook med fokus på ligestilling, demokrati og deltagelse.

Kære Grundlov – is this a man's world?

Josefina Karolina blev født d. 12. april 1844 i Närke, Sverige.

Hun var min tipoldemor (på mormors side) og havde hverken stemmeret eller retten til at bestemme over sit eget liv. Det var intet mindre end en katastrofe, da hun blev stormende forelsket i en russisk bissekræmmer, karlen på gården, nabodrengen eller måske en mystisk fremmed? Vi ved det faktisk ikke. Min mormor Alice og jeg hældte nok mest til det første bud. Ikke at vi havde noget særligt at have det i, men det var den mest romantiske gisning, syntes vi. Hvad vi helt sikkert ved er, at Josefina Karolina blev gravid uden for ægteskabet. Hun nægtede at opgive faderens identitet og blev ekskommunikeret af kirken. Først efter at have anerkendt sin skyld og skam for gud – såkaldt avbön på svensk – fik hun kirkens tilgivelse og fik derved ganske exceptionelt lov til at beholde sit pigebarn. På den betingelse, at hun i en rasende fart blev gift med bonden Edward Anders Lindin. Min tipoldefar. Ham fik hun yderligere fire børn med – blandt andre min oldefar Alois. Josefina Karolina døde i 1874 og tog hemmeligheden om sin første forbudte kærlighed med sig i graven.

Josefina Karolinas kærlighedsbarn, uægte barn, horeunge, bastard, kært barn har mange navne, blev født i februar 1862. Jeg er født præcis 100 år senere.

Heldigvis. For jeg har både stemmeret og retten til at bestemme over mit eget liv. Jeg har fået tre børn uden for ægteskabet og har ikke haft brug for kirkens tilgivelse.

Ved at perspektivere historien forstår vi at sætte pris på, hvor langt vi egentlig er

kommet i dag. Der er sket en enorm udvikling alene i min generation, ikke mindst takket være vores formødres kamp. Men der er ingen grund til at træde ned fra de skuldre, vi står på. I Danmark er vi bedre stillet end kvinder så mange andre steder i verden, men end ikke her har vi lige løn, lige barselsfordeling eller tilnærmelsesvis lige kønsfordeling i lederstillinger og bestyrelsesposter.

Allerede som børn bliver vi mødt af bestemte forventninger i forhold til vores køn. At være sød, ordentlig, ydmyg og ikke alt for ambitiøs bliver stadig fremhævet som særlige ønskværdige kvaliteter hos en pige. Vi integrerer bevidst eller ubevidst billedet af den pæne pige som et positivt ideal. Et endimensionelt og unuanceret kønsbillede er et eksistentielt vilkår, man(d) som kvinde må indstille sig på livet igennem. James Brown synger selvsikkert: It's a man's man's world. Det får man at mærke, hvis man træder uden for de traditionelle kønsroller i for eksempel underholdningsbranchen. Retorikken er ofte nedladende over for beslutsomme, målrettede kvinder med skarpe holdninger. Superlativer som handlekraftig, resultatorienteret og modig reduceres åbenbart i femininum til hysterisk, samarbejdsvanskelig og diva. Efter de fyrre skal vi kvinder ruste os til kamp på aldersdiskriminationslagmarken. Vi er tilsyneladende blevet desperate, patetiske og gamle. Sidstnævnte er øjensynligt noget af det værste, der kan overgå et kvindemenneske. Den ottende dødssynd. Thus shall not get wrinkled and old.

Kære kvinder, damer, duller, fruentimmere, kællinger og madammer! Verden og mulighederne ligger foran vores stiletter i det 21. århundrede. Lad os gribe i egen barm og hæve barren i fælles bh-strop! Sammen kan vi holde balancen og selvforståelsen højt på barrikaderne. Når mit tipoldebarn i 2062 i et antropologisk studie om gamle dage lytter til James Browns It's a man's man's world, kan hun høre oldemors kommentar om den sag, hvis hun undrer sig. I andre behøver ikke vente så længe. Hør perkussionist Marylyn Mazur, den feministiske poetry slammer Staceyann Chin og your's truly's fortolkning, Is this a man's world?

Kilde

Facebooksiden @KaereGrundlov

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Grundlovstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/caroline-hendersons-grundlovstale-2015>